

SAULIN VAROITUSMERKIT JOHTAJUUDESSA

Hengellisen vallankäytön tunnistamisen työkalu

Ennen kuin aloitat

Raamattu kertoo, kuinka Saul muuttui Jumalan valitsemasta kuninkaasta johtajaksi, joka pelkäsi asemansa menettämistä. Hän alkoi pitää Daavidin lahjoja uhkana, suhtautui eri mieltä oleviin vihollisina ja käytti valtaansa vahingoittavasti.

Tämän työkalun tarkoitus on auttaa tunnistamaan hengellisen vallankäytön mahdollisia varoitusmerkkejä. Yksittäinen virhe, erimielisyys tai vaikea päätös ei vielä tarkoita vallan väärinkäyttöä. Huolestuttavaa on toiminnan toistuvuus sekä se, ettei johtaja ota palautetta vastaan, kanna vastuuta tai muuta käyttäytymistään.

Arvioi väittämiä rauhassa. Tarkastele konkreettisia tekoja, älä pelkästään henkilön sanoja, asemaa tai hengellistä vaikutelmaa.

Raamattu opettaa kunnioittamaan johtajalle annettua auktoriteettia, vaikka emme hyväksyisi kaikkia hänen toimintatapojaan. Kunnioitus ei tarkoita synnin hyväksymistä, vääryydestä vaikenemista tai sokeaa tottelemista. Jumalaa tulee totella enemmän kuin ihmisiä (Ap. t. 5:29). Voimme siis kunnioittaa johtajan asemaa ja samalla kieltäytyä osallistumasta syntiin sekä puhua totuutta rakkaudessa. (Room. 13:1–2; Tit. 3:1; Dan. 2:21.)

Arvioi jokainen osa-alue asteikolla 0–4. Laita ruksi.

0 = ei koskaan 1 = harvoin 2 = joskus 3 = usein 4 = jatkuvasti

	0	1	2	3	4
1. Johtaja pitää eri mieltä olevaa ihmistä vihollisena. Kysymykset, palaute tai eriävä mielipide tulkitaan helposti kapinaksi tai uskottomuudeksi.					
Kun Joonatan kysyi: ”Miksi hänen täytyy kuolla? Mitä hän on tehnyt?”, silloin Saul heitti keihäänsä häntä kohti. 1. Sam. 20:32–33					
	0	1	2	3	4
2. Johtaja kokee toisen lahjat ja menestyksen uhkana Hän alkaa vertailla, vähätellä tai rajoittaa henkilöä, joka saa arvostusta tai menestyy tehtävässään.					
”Saul katseli siitä lähtien Daavidia karsaasti.” 1. Sam. 18:9					
	0	1	2	3	4
3. Johtaja vaatii ehdotonta uskollisuutta itselleen Hän odottaa ihmisten valitsevan hänen puolensa myös silloin, kun hänen toimintansa on väärää.					
Saul muistutti palvelijoitaan eduista, joita he olivat häneltä saaneet, ja syytti heitä Daavidin puolelle asettumisesta. 1. Sam. 22:7–8					

SAULIN VAROITUSMERKIT JOHTAJUUDESSA

Hengellisen vallankäytön tunnistamisen työkalu

Arvioi jokainen osa-alue asteikolla 0–4. Laita ruksi.

0 = ei koskaan 1 = harvoin 2 = joskus 3 = usein 4 = jatkuvasti

	0	1	2	3	4
4. Johtaja ei ota aidosti vastuuta virheistään Hän voi myöntää toimineensa väärin, mutta vastuunotto ei johda pysyvään muutokseen.					

Myöhemmin Saul lähti jälleen kolmentuhannen miehen kanssa etsimään Daavidia. 1. Sam. 26:2

	0	1	2	3	4
5. Johtaja käyttää asemaansa pelotteluun Hän käyttää valtaa, uhkauksia, hengellisiä ilmaisuja tai rangastuksen pelkoa saadakseen ihmiset tottelemaan.					

Saul yritti iskeä Daavidin keihäällä seinään, mutta Daavid väisti ja pakeni. 1. Sam. 19:10

	0	1	2	3	4
6. Johtajan käytös vaihtelee lempeydestä uhkailuun Hän voi hetkellisesti osoittaa lämpöä ja katumusta, mutta palaa myöhemmin vahingoittavaan toimintaan.					

Saul sanoi: ”Olen tehnyt väärin. Palaa takaisin, poikani Daavid.” 1. Sam. 26:21
Daavid ei kuitenkaan palannut Saulin luo, vaan piti edelleen etäisyyttä.

	0	1	2	3	4
7. Johtaja pyrkii eristämään ihmisen läheisistään Hän painostaa muita katkaisemaan suhteensa henkilöön, jonka hän kokee uhaksi.					

Saul käski poikaansa Joonatania ja kaikkia palvelijoitaan surmaamaan Daavidin. 1. Sam. 19:1

	0	1	2	3	4
8. Johtaja rankaisee totuuden puhumisesta tai avun antamisesta Hän uhkailee tai rankaisee niitä, jotka puolustavat väärin kohdeltua tai kieltäytyvät tukemasta hänen toimintaansa.					

Saul surmautti Nobin papit, koska he olivat auttaneet Daavidia. 1. Sam. 22:17–19

SAULIN VAROITUSMERKIT JOHTAJUUDESSA

Hengellisen vallankäytön tunnistamisen työkalu

Arvioi jokainen osa-alue asteikolla 0–4. Laita ruksi.

0 = ei koskaan 1 = harvoin 2 = joskus 3 = usein 4 = jatkuvasti

	0	1	2	3	4
9. Johtaja siirtää vastuun virheistään toisille Hän selittää väärän toimintansa muiden vaatimuksilla, olosuhteilla tai hyvillä tarkoituksilla.					
Saul sanoi: ”Sotilaat ottivat parhaat lampaat ja naudat uhratakseen ne Herralle.” 1. Sam. 15:15 ”Minä pelkäsin kansaa ja suostuin sen tahtoon.” 1. Sam. 15:24					
	0	1	2	3	4
10. Johtajalle hänen maineensa on tärkeämpi kuin aito muutos Hän on enemmän huolissaan siitä, miltä tilanne näyttää muiden silmissä, kuin aiheuttamansa vahingon korjaamisesta.					
Saul sanoi Samuelille: ”Olen tehnyt syntiä. Mutta osoita minulle nyt kuitenkin kunnioitusta kansani vanhimpien ja Israelin edessä.” 1. Sam. 15:30					
	0	1	2	3	4
11. Johtaja rakentaa tarinaa, jossa kaikki ovat häntä vastaan Hän tulkitsee tavalliset suhteet, avun antamisen tai eriävän näkemyksen osaksi itseensä kohdistuvaa salaliittoa.					
Saul syytti palvelijoitaan, omaa poikaansa ja pappeja salaliitosta, vaikka Daavid ei tavoitellut hänen henkeään. 1. Sam. 22:8					
	0	1	2	3	4
12. Johtaja käyttää etuja ja asemia uskollisuuden ostamiseen Hän muistuttaa ihmisiä siitä, mitä he ovat häneltä saaneet, jotta nämä pysyisivät hänen puolellaan.					
”Luuletteko, että lisain poika antaa teille kaikille peltoja ja viinitarhoja ja tekee jokaisesta tuhannen tai sadan miehen päällikön?” 1. Sam. 22:7					
	0	1	2	3	4
13. Johtaja käyttää ihmissuhteita oman päämääränsä välineinä Hän hyödyntää perhettä, ystävyssuhteita tai luottamuksellisia suhteita hallitakseen tai vahingoittaakseen toista.					

SAULIN VAROITUSMERKIT JOHTAJUUDESSA

Hengellisen vallankäytön tunnistamisen työkalu

Saul käytti omaa tyttärtään ja tämän avioliittoa osana suunnitelmaansa saada Daavid surmatuksi. 1. Sam. 18:21

	0	1	2	3	4
14. Johtajan lupauksiin ei voi luottaa Hän lupaa muuttua tai toimia oikein, mutta palaa myöhemmin samaan vahingoittavaan käyttäytymiseen.					

Saul vannoi: ”Niin totta kuin Herra elää, Daavidia ei surmata.” 1. Sam. 19:6, Pian tämän jälkeen Saul yritti jälleen surmata Daavidin keihäällä 1. Sam. 19:10

	0	1	2	3	4
15. Johtaja ei kunnioita toisen asettamia rajoja Hän jatkaa yhteydenottoja, painostamista tai vainoamista, vaikka toinen on ottanut etäisyyttä turvatakseen itsensä.					

Daavid oli jo säästänyt Saulin hengen ja osoittanut syyttömyytensä. Saul tunnusti toimineensa väärin, mutta lähti myöhemmin jälleen hänen peräänsä. ”Saul otti mukaansa kolmetuhatta Israelin valiosoturia ja lähti etsimään Daavidia. 1. Sam. 26:2

	0	1	2	3	4
16. Johtaja rankaisee myös niitä, jotka kieltäytyvät tekemästä väärin Jos hänen omat alaisensa eivät suostu toteuttamaan väärää käskyä, hän etsii jonkun muun tekemään sen.					

”Kuninkaan miehet eivät kuitenkaan halunneet kohottaa kättään Herran pappeja vastaan. Silloin kuningas sanoi Doegille: ’Mene sinä ja lyö papit hengiltä!’”
1. Sam. 22:17–18

Lopuksi

Raamatullinen johtajuus ei perustu pelkoon, ehdottoman uskollisuuden vaatimiseen tai ihmisten hallitsemiseen. Terve johtaja sallii kysymykset, ottaa palautetta vastaan, myöntää virheensä ja kantaa vastuunsa.

Työkalu ei yksin todista hengellistä vallankäyttöä, vaan auttaa tunnistamaan huolenaiheita. Jos useat varoitukset toistuvat, keskustele turvallisen ja riippumattoman henkilön kanssa.

Daavid ei kostonut Saulille, mutta ei myöskään jäänyt tämän keihään ulottuville. Samoin kristitty voi kunnioittaa johtajaa, mutta myös puhua totta, asettaa rajoja, poistua vahingollisesta tilanteesta ja hakea apua. Rukoile ja pyydä Jumalan viisautta ja johdatusta jokaisella askeleella.

”Älkää herroina hallitko niitä, jotka ovat teidän osallenne tulleet, vaan olkaa laumalle esikuvina.” Piet. 5:3

